

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук
Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Біологія лікарських рослин

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма: Біологія та лабораторна діагностика
Спеціальність 091 Біологія
Галузь знань 09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від 13.03.2023р

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Біологія лікарських рослин
Освітня програма	Біологія та лабораторна діагностика
Спеціальність	091 Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувані у студентів поняття про біологічно-активні речовини в лікарських рослинах, розкрити їх фармакологічні властивості та роль в обміні речовин; показати їх протибактерицидну роль, вплив на діяльність окремих органів та їх систем; значення для підвищення імунітету; <p>Основними завданнями вивчення курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення студентів необхідним об'ємом теоретичних знань про сучасні досягнення фармації та фармакології; - розкрити методи ботанічних досліджень; - навчити розпізнавати види лікарських рослин за їх специфічними фітогормональними, фітоєфірними та іншими як фармакологічними, так і ботанічними властивостями; розкрити використання рослин в народній та класичній медицині. <p>Цілями дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок у майбутніх фахівців відповідно до поставленої мети.</p>	
Компетентності	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК09. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК03. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>СК06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.</p>	
Програмні результати навчання	
<p>ПР10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокариот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.</p> <p>ПР12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.</p> <p>ПР14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.</p> <p>ПР25. Уміння користуватися лабораторними, збільшувальними приладами, проводити польові дослідження, визначати та описувати окремі організми та біоценози, вивчати</p>	

процеси, що відбуваються у них. Уміння організувати польові та лабораторні дослідження.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Місце лікарських рослин в системі рослинного світу України. Основні наукові досягнення в галузі фармакології та фармації; методи дослідження та вивчення лікарських рослин.	Відповідно до теми заняття.	Запитання. Дискусія. Реферат
2	Функції лікарських рослин в обміні речовин в живих клітинах. Вміст біологічно-активних речовин в лікарських рослинах.	Відповідно до теми заняття.	Запитання. Дискусія. Реферат
3	Використання лікарських рослин в народній та класичній медицині, їх ботаніко-екологічна характеристика	Відповідно до теми заняття.	Запитання. Дискусія. Реферат
4	Лікарські рослини, які містять тонізуючі збуджуючі речовини, що стимулюють життєві процеси організму. Лікарські рослини, які використовуються при хворобах шлунково-кишкового тракту та мають жовчогінні властивості, їх біологія та поширення.	Відповідно до теми заняття.	Запитання. Дискусія. Реферат
5	Лікарські рослини, які містять відхаркувальні лікувальні речовини та протизапальні, їх поширення та фармакологічне застосування.	Відповідно до теми заняття.	Запитання. Дискусія. Реферат
6	Правила збору і заготівлі лікарської сировини. Раціональне використання, охорона і відновлення дикорослих видів лік. рослин на території України.	Відповідно до теми заняття.	Запитання. Дискусія. Реферат
7	Екскурсія на колекційні та дослідні ділянки лікарських рослин при кафедрі фармації Івано-Франківського нац. мед. Університету, а також на дослідні ділянки лікарських рослин у дендропарку «Дружба».	Знати особливості вирощування лікарських рослин.	Тестовий контроль. Презентація. Фотозвіт.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичні роботи	40 (+15 за фотозвіт)
Самостійна робота (підготовка реферату)	10
Індивідуальне завдання (підготовка презентації)	20
Підсумковий контроль (залік)	15
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа
Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеев І. С. Повний атлас лікарських рослин / І. С. Алексеев.- Донецьк: ТОВ "Глорія Трейд", 2013.- 400 с. 2. Гродзінський А.М. Енциклопедія лікарських рослин / А.М. Гродзінський. – К.: Наук. думка, 1987. – 560с. 3. Гудована Л.І. Рецепти здоров'я. Народні методи лікування /Л.І. Гудована. – Тернопіль: Навчальна книга, 2006. – 240с. 4. Зубицька Н. Усе знадобиться, що в землі коріниться. Секрети зеленої планети / Н. Зубицька – Т. : Навч. кн.- Богдан, 2006. – 175 с. 5. Зубков О.І. Аптека на вашому столі / О.І. Зубков – К.: Знання, 1998. – 65с. 6. Зузук Б.М. Ресурсознавство лікарських рослин / Б.М. Зузук, Л.Б. Зузук – Вінниця: Нова книга, 2009. – 144с. 7. Кархут В.В. Ліки навколо нас / В.В. Кархут – К.: Наукова думка, 1987. – 76с. 8. Климчук О.В. Лікарські рослини. Технологія вирощування: Навч. посіб./ О.В. Климчук, І.С. Поліщук, В.А. Мазур. – Вінниця, 2012. – 187с. 9. Комендар В.І. Лікарські рослини Карпат / В.І. Комендар. – Ужгород: Мистецька Лінія, 2007. – 504с. 10. Лікарські рослини Івано-Франківської області/ За ред. Приходька М.М. – Івано-Франківськ: Держ. управл. екології та природ. ресурсів в Івано-Франківській обл., 2002. – 416с. 11. Мамчур Ф.І. Довідник з фітотерапії / Ф.І. Мамчур.- К.: Здоров'я, 1986 - 275с. 12. Мінарченко В.М. Лікарські судинні рослини України (медичне та ресурсне значення) / В.М. Мінарченко. – К.: Фітосоціоцентр, 2005. – 324с. 13. Жизнь растений Под ред. Тахтаджяна АЛ (В 5 т.) - М.: Просвещение. 1974- 1982. 14. Носаль М.А. Лікарські рослини і способи їх застосування в народі / М.А. Носаль, І.М. Носаль – Житомир: Здоров'я, 1991. – 92с. 15. Попов А.П. Лекарственные растения в народной медицине/ А.П. Попов – К.: Здоровье, 1987. – 316с. 	
6. Контактна інформація	
Кафедра	Біології та екології, вул. Галицька, 201б, 506 каб., (0342)596164, https://kbe.pnu.edu.ua , kbe@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Гнезділова Вікторія Ігорівна
Контактна інформація викладача	viktoria.gniezdilova@pnu.edu.ua
7. Політика курсу	
Академічна доброчесність	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни. Пропущене заняття відпрацювати до початку наступного заняття.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Вказати причину

Невідповідна поведінка під час заняття	Не допускається
Додаткові бали	-----
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи: Coursera, Prometheus.

Викладач Гнезділова В.І.